

Az anyagi kultúra és a társadalom változása
köszöntő konferencia a 80 esztendő Juhász Antal tiszteletére

Szervezők: Szegedi Akadémiai Bizottság Néprajzi Munkabizottsága
Móra Ferenc Múzeum
Szegedi Tudományegyetem Néprajzi és Kulturális Antropológiai Tanszéke

Időpont: 2015. augusztus 6–7.
Helyszín: SZAB székház, Szeged, Somogyi u. 7. Díszterem

Program

2015. augusztus 6. (csütörtök)

10.00 - 10.30 A vendégek fogadása (SZAB székház)

10.30 - 11.15 Köszöntők

Kocsis Mihály, a SZAB Nyelv- és Irodalomtudományi Szakbizottságának elnöke

Blazovich László, a Csongrád megyei Honismereti Egyesület elnöke Nagy György

Emlékplakettet ad át

Kemecsi Lajos, a Magyar Néprajzi Társaság főtíkára, a Néprajzi Múzeum főigazgatója

Balogh Balázs, az MTA BTK Néprajztudományi Intézetének igazgatója

Szilágyi Miklós, az MTA BTK Néprajztudományi Intézetének ny. tud. tanácsadója

Vukov Anikó Veronika, a Móra Ferenc Múzeum segédmuzeológusa, a SZTE

Történelemtudományi Doktori Iskolájának hallgatója

11.15 - 11.30 Szünet

Előadások

11.30 - 12.45 Termelés, fogyasztás, értékesítés

Elnök: Fodor Ferenc

11.30–11.45 Bárh János: Úticél és életmód Jankovácon a XIX. század közepén

11.45–12.00 Mód László: Szegedi kadarka? Egy szőlőfajta szerepének változása a Dél-Alföldön

12.00–12.15 Ozsváth Gábor: Pálinkafőző malmok

12.15–12.30 Szűcs Judit: A piac Csongrádon

12.30–12.45 Halász Péter: A táj és a gazdálkodás változása a moldvai alföldön

12.45 - 14.00 EBÉDSZÜNET

14.00 - 15.00 Nyelv, hagyomány, szakralitás

Elnök: Bárkányi Ildikó

- 14.00–14.15 Voigt Vilmos: Dugonics András szegedi példabeszédei és jeles mondásai
 14.15–14.30 Glässer Norbert: Szombattartó iparosok az Alföldön. A városi és falusi orthodox zsidóság a szombattartó mozgalom tükrében a két világháború között
 14.30–14.45 Gyöngyössi Orsolya: „Ha itt marad, mind Reformátusokká válunk!” Mátyus János plébános hatása a csongrádi hívek lelki életére
 14.45–15.00 Schill Tamás: Adatok a dunapataji tanyai kápolnák történetéhez

15.00 - 15.20 SZÜNET

15.20 - 16.35 A társadalom változása és kutatása

Elnök: Báर्थ János

- 15.20–15.35 Örsi Julianna: Adatok Szeged 18–19. századi társadalmi összetételének megrajzolásához
 15.35–15.50 Nagy Varga Vera: Református kézművesek családi kapcsolathálója a Tiszántúlon és a Dél-Alföldön. (Fejezetek a ceglédi református gyülekezet 18–19. századi történetéből)
 15.50–16.05 Nagy Janka Teodóra: A tápéi népi társadalom változása a jogszokások tükrében (Bónis György tápéi gyűjtése, mint jogi néprajzi kutatási modell)
 16.05–16.20 Vass Erika: Zalától Algyőig. Az Algyőn letelepedett olajbányászok élete
 16.20–16.35 Fodor Ferenc: Tanyák a homokhátságon a 21. században

16.35 - 16.55 SZÜNET

16.55 - 17.55 Migráció

Elnök: Simon András

- 16.55–17.10 Klamár Zoltán: „Szögedi földru' a Székekre!” – a szegediség emlékezete Magyarkanizsa tanyavilágában
 17.10–17.25 Kürti László: Jászok a Felső-Kiskunságban – Migráció és betelepülés a 18–19. században
 17.25–17.40 Marjanucz László: A Temesi Bánság német telepesei a 18. század első felében
 17.40–17.55 Ferkov Jakab: A bellyei uradalom népei
 17.55–18.10 Papp Árpád: Az utolsó kapcsolja le a villanyt

18.10 – 18.40 SZÜNET

18.40 A szegedi táj vonzásában. Képek Juhász Antal néprajzi munkásságából

A kiállítást megnyitja és az ünnepeltet köszönti: Kertész Péter, az Ópusztaszeri Nemzeti Történeti Emlékpark ügyvezető igazgatója.
 Közreműködik a Nyenyere Egylet.
 (Helyszín: Móra Ferenc Múzeum közösségi terme)

19.30 Vacsora

(Helyszín: Móra Ferenc Múzeum közösségi terme)

2015. augusztus 7. (péntek)

9.00 - 10.15 Települési és építészeti kultúra Elnök: Filep Antal

- 9.00–9.15 Beszédes Valéria: Kanizsa Monostor, az eltűnőben lévő 600 éves település
9.15–9.30 Knézy Judit: Kinek épültek az ún. mezőgazdasági munkásházak az Alföldön 1910 körül – korabeli fényképanyag és híradások tanulságai
9.30–9.45 Povedák István: A neotradicionalista építészet
9.45–10.00 Bede Ádám: Juhász Antal és a Csongrád megyei helynévkutatás
10.00–10.15 Szentí Tibor: Kerekfűstölő

10.15 - 10.35 SZÜNET

10.35 - 11.35 Települési és építészeti kultúra Elnök: Knézy Judit

- 10.35–10.50 Filep Antal: Hazai fejlődésünk „középmagyar” típusának alapvető kérdései
10.50–11.05 Fehér Zoltán: Egy régi paprikás falu három építménye. (Szárító, nyárikonyha, fűstölő)
11.05–11.20 Bali János: Az alföldi kétfeltelekes településtípus átalakulása a 20. században – Átány példáján
11.20–11.35 Simon András: Szőlőhegyi üzemtípusok települési és építészeti jellemzői a Délnyugat-Dunántúlon

11.35 – 11.55 SZÜNET

11.55 – 12.55 Tárgykultúra, kézművesség Elnök: Bali János

- 11.55–12.10 Granasztói Péter: A használt tárgyak szerepe a háztartások felszerelésében egy alföldi mezővárosban a 18. század fordulóján
12.10–12.25 Vukov Anikó: Szegedi bőr(dísz)művesek egykor és most
12.25–12.40 Nagy Abonyi Ágnes: Zenta kézműiparáról, kézműveseiről a takácscéh alapítástól napjainkig
12.40–12.55 Kerekes Ibolya: Gyékényszövők Törökországban. Egy terepmunka tapasztalatai

12.55 – 14.15 EBÉDSZÜNET

14.15 - 15.15 Népművészet, árucseré Elnök: Tóth István

- 14.15–14.30 Gráfik Imre: A népművészet szűkebb és tágabb értelmezéséről

- 14.30–14.45 Bárkányi Ildikó: Hímzőszakkörök Szegeden az 1970-80-as években
14.45–15.00 Szabó Magdolna: Dél-alföldi termékek és termények az országos tárlatokon és a világkiállítások hazai reprezentációiban 1867–1917 között
15.00–15.15 Szűcs Brigitta: A kereskedelem jelentősége egy kalotaszegi faluban, Körösfőn a 20. és 21. században

15.15 - 15.35 SZÜNET

15.35 - 16.20 Muzeológia
Elnök: Mód László

- 15.35–15.50 Tóth István: A Móra Ferenc Múzeum néprajzi gyűjteményének nemzetiségi vonatkozásai
15.50–16.05 Tóth Antal: Szakrális terek kialakítása az ópusztaszeri skanzenben
16.05–16.20 Törőcsik István: Túl a skanzenen. „Alkalmazott hagyomány Ópusztaszeren”